

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Molka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **S. M.**, zast. JUDr. Ing. Janem Vychem, advokátem se sídlem Lazarská 11/6, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Národní centrála proti organizovanému zločinu služby kriminální policie a vyšetřování**, se sídlem Na Baních 1304, Praha 5, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalované, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2023, č. j. 8 A 107/2023-51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se zásahovou žalobou domáhal u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ochrany proti nezákonnému zásahu žalované, který spatřuje ve vedení spisů obsahujících jeho osobní údaje a údaje vztahující se k jeho osobě (dále jen „Informace“), na jejichž základě mu byla opakovaně zamítnuta žádost o udělení pobytového oprávnění s odůvodněním, že existuje důvodné nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, a to pouze s odkazem na tyto Informace, které byly převzaty do spisů vedených u Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra v režimu utajení, stupeň „VYHRAZENÉ“.

[2] Městský soud žalobu rozsudkem uvedeným v záhlaví zamítl, neboť shledal, že žalovaná postupovala v rámci své působnosti vymezené zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii ČR“), do níž spadá i povinnost vyhledávat informace, včetně osobních údajů, za účelem plnění jejích úkolů. Žalobce spatřoval nezákonný zásah v samotné činnosti žalované spočívající ve vedení spisů

týkajících se jej, jakož i dalších spisů obdobného charakteru a obsahu. Městský soud se proto seznámil s obsahem spisů č. j. V6-20/2020-NCOZ/A a V15-2/2022-NCOZ/A, které byly vedeny v režimu utajení, stupeň „VYHRAZENÉ“ ve smyslu zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů. Zjistil, že informace v nich obsažené, včetně osobních údajů žalobce, byly získány a nadále jsou zpracovávány v souvislosti s plněním účelů předvídaných zákonem, tj. s ochranou osob, majetku a veřejného pořádku. Obsahem spisu nebyly žádné zbytečné informace, např. informace obsahující citlivé údaje o jeho zdravotním stavu nebo údaje týkající se jeho sociálního, emočního nebo rodinného života, které by nijak nesouvisely s jednáním, které by mohlo ohrozit ochranu osob, majetku a veřejného pořádku. Šlo tedy pouze o relevantní údaje ve smyslu § 60 zákona o Policii ČR, tj. informace zpracovávané v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů Policie ČR. Žalovaná tedy Informace o žalobci shromažďuje a nakládá s nimi v mezích svých zákonných oprávnění, nejde tudíž o nezákonný zásah do jeho veřejných práv a samotné shromažďování Informací jej rovněž nemůže poškodit. Žalobcem tvrzený zásah do jeho práv jako následek zamítavého pobytového rozhodnutí, které bylo vydáno na podkladě těchto Informací, nebyl předmětem nynějšího řízení.

[3] Důvodností pro klasifikování Informace jako VYHRAZENÉ, stejně jako splněním kritérií dle § 82 zákona o Policii ČR, dle kterého musí žalovaná nejméně jednou za tři roky prověřit, jsou-li zpracovávány osobní údaje nadále potřebné pro plnění jejích úkolů, by se musel městský soud zabývat pouze při rozhodování o žalobě proti sdělení o nevyhovění žádosti o výmaz osobních údajů dle § 29 odst. 2 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zpracování osobních údajů“). Takovou žalobu však žalobce nepodal.

II. Obsah kasační stížnosti žalobce a vyjádření žalované

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podřazených pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Stěžovatel upřesnil oproti žalobě, že nebrojí proti samotnému formálnímu vedení spisu, nýbrž proti činnosti žalované spočívající ve shromažďování informací charakteru a obsahu, který mu není znám. Podle stěžovatele žalovaná tuto činnost neprovádí v souladu s příslušnou legislativní úpravou, působnost žalované je dlouhodobě překračována, výstupy z této činnosti jsou poskytovány ostatním orgánům státní správy, zejména na úseku azylové a migrační politiky, jsou zavádějící a neaktuální, čímž zasahují do stěžovatelových práv.

[6] Stěžovatel oceňuje, že jej městský soud již během řízení upozornil, že samotnou činnost žalované spočívající ve shromažďování a zpracování informací o sobě by měl řešit cestou žádosti o výmaz osobních údajů podle zákona o zpracování osobních údajů, případně následnou žalobou proti rozhodnutí o nevyhovění této žádosti. Dle stěžovatele je však obrana proti činnosti žalované cestou žádosti o výmaz osobních údajů zcela neadekvátní a fakticky neschopná dosáhnout zamýšleného cíle. Stěžovatel totiž má značné pochybnosti o věrohodnosti obsahu spisů vedených o něm. Podle žalované jsou Informace kriminálně a bezpečnostně relevantního charakteru a souvisejí se stěžovatelovou podnikatelskou činností. Z toho je zřejmé, že Informace nemohou být aktuální, neboť stěžovatel se

pokračování

v posledních letech věnuje výhradně obhospodařování svého majetku v České republice a zemědělské činnosti, která stěží může mít trestněprávní charakter s dopadem na veřejný pořádek. Současně žalovaná tyto Informace poskytuje ostatním státním institucím až v posledních zhruba čtyřech letech, nikoliv dříve. To vylučuje, že by činnost žalované mohla být realizována v zákonných mantinelech její působnosti, neboť v Informacích jsou předávány údaje buď zcela nepravdivé nebo zavádějící a nepřesné, ale také neaktuální, což vše je v rozporu se zákonnou úpravou regulující činnost žalované. Městským soudem navrhaná obrana cestou žádosti o výmaz osobních údajů je vzhledem k charakteru, komplexnosti a rozsahu této činnosti žalované zjevně nedostatečná. Stěžovatel nicméně i cestu žádosti o výmaz osobních údajů z opatrnosti využil, zatím bez meritorního výsledku. Pokud tedy městský soud tvrdí, že stěžovatel odmítl postup cestou žádosti o výmaz osobních údajů, jde o nepochopení vyjádření stěžovatele, který tuto žádost vůči žalované uplatnil již dne 27. 11. 2023, tedy před vydáním napadeného rozsudku.

[7] Stěžovatel tudíž nesouhlasí s názorem městského soudu, že právě v řízení o žalobě proti nezákonnému rozhodnutí spočívajícímu v odmítnutí žádosti o výmaz osobních údajů by měly být zodpovězeny všechny otázky týkající se zákonnosti činnosti žalované, tedy oprávněnosti vedení spisů, a to v režimu utajení. Tím je mu fakticky znemožněna účinná obrana, dodržení aplikovatelných zákonných lhůt, není vyřešena otázka přesnosti a ověřitelnosti všech informací obsažených ve spisech a jejich způsobilosti zasáhnout do stěžovatelových práv a oprávněných zájmů. K přezkoumání všech těchto aspektů činnosti žalované je vhodná právě žaloba na ochranu proti nezákonnému zásahu.

[8] Z rozsudku městského soudu je patrné, že se zaměřil jen na posouzení uvedených spisů z pohledu ochrany osobních údajů, nikoliv na celkovou činnost žalované. Městský soud připustil, že v daném řízení nebyl oprávněn zkoumat, zda Informace byly údaji ověřenými a přesnými a zda byly prověřeny z pohledu své potřeby a přiměřenosti zpracování. To je odmítnutí spravedlnosti a nesprávné posouzení právní otázky rozsahu přezkoumání činnosti žalované a rozsahu aplikovaných právních norem regulujících činnost žalované. Žaloba neměla být posouzena výhradně z pohledu ochrany osobních údajů, ale mělo dojít ke komplexnímu posouzení tvrzené nezákonnosti zásahu, který stěžovatel spatřuje v činnosti žalované, jež eviduje a dále předává ostatním orgánům veřejné moci zjevně neaktuální, neověřené a nepravdivé informace, a tím stěžovatele poškozují na jeho základních právech včetně práva na rodinný život a práva vlastnického.

[9] Napadený rozsudek je také nepřezkoumatelný, neboť se městský soud zaměřil na posouzení oprávněnosti evidence osobních údajů, tím zúžil rozsah žaloby a neposoudil veškeré žalobní námitky. Neposoudil otázku zákonnosti činnosti žalované s ohledem na princip enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí; naplnění aplikovatelných zásad a povinností kladených na činnost Policie ČR; přiměřenosti postupu žalované a dodržení zákonné povinnosti zpracování informací jen v nezbytném rozsahu, a to nikoliv jen z pohledu zpracování osobních údajů; naplnění zásad trestního práva procesního, neboť žalovaná mluví o stěžovatelově činnosti trestněprávního charakteru, ale po dobu více než čtyř let proti němu nebylo zahájeno trestní řízení; a možného protiprávního jednání úředních osob, které uvedené spisy vedou a informace „ze zájmového prostředí“ do nich zanášejí, resp. možného zneužití činnosti žalované třetí osobou pro diskreditaci stěžovatele na základě partikulárních zájmů těchto třetích osob.

[10] Samotné utajované informace posoudil městský soud zcela vágně, takže s jeho posouzením nemůže stěžovatel polemizovat. Vyzývá proto Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“), aby podrobil utajované informace vlastnímu přezkumu a zvážil, nakolik jsou opravdu aktuální, pravdivé, konkrétní a individualizované. Zejména kritérium aktuálnosti údajů jistě nemohlo být naplněno.

[11] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhla její zamítnutí. Připomněla, že je výkoným pracovištěm služby kriminální policie a vyšetřování s působností na celém území ČR. V rámci své působnosti se jako orgán činný v trestním řízení specializuje na odhalování organizovaného zločinu, finanční kriminality, závažné hospodářské trestné činnosti a korupce. Odhalováním a vyšetřováním organizovaného zločinu se podílí na bezpečnosti státu. V rámci své působnosti dále plní úkoly úřadu pro dohledávání majetku z trestné činnosti na území České republiky (*Asset Recovery Office*), národní centrály proti penězokazectví a určeného pracoviště pro boj proti daňovým únikům a daňové kriminalitě. Tyto úkoly plní i před zahájením úkonů trestního řízení. Svou činnost vykonává se zaměřením na všechny významné relevantní osoby či aktivity v rámci zájmového prostředí. V nezbytném rozsahu zpracovává informace, včetně osobních údajů. Při plnění svých úkolů také spolupracuje se správními orgány a upozorňuje je na skutečnosti, dotýkající se jejich činnosti, které mohou vést k ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti. Žalovaná eviduje jednotlivé poznatky o trestné činnosti ze zájmového prostředí k relevantně významným subjektům, které předává dalším orgánům veřejné správy, pokud je to nezbytné pro plnění úkolů v rámci jejich působnosti. Trvá na tom, že při získávání poznatků vztahujících se ke stěžovateli a zpracování jeho osobních údajů postupovala v souladu s právními předpisy v mezích své působnosti. Zároveň se ohradila proti stěžovateli tvrzení, že by informace k jeho osobě, včetně jako osobních údajů, byly vedeny s cílem jej poškodit. Osobní údaje k jeho osobě jsou evidovány v souladu s § 79 zákona o Policii ČR. Poznatky o stěžovateli Policie ČR využívá při ochraně bezpečnosti státu a veřejného pořádku ČR. Stěžovatel ničím nepodložil své tvrzení ohledně neaktuálnosti, neověřenosti a nepravdivosti Informací, neboť opomněl využít nástroje, které mu právní řád dává ke zjištění, jaké osobní údaje jsou k němu zpracovávány.

[12] Žalovaná závěrem poukázala na to, že obsahem předaných informací a jejich relevancí ve vztahu k řízení vedenému u Ministerstva vnitra se již zabýval na základě žaloby proti zamítavému pobytovému rozhodnutí Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku ze dne 9. 10. 2023, č. j. 51 A 5/2023-92, který konstatoval, že „*se s utajovanými informacemi seznámil a dospěl k závěru, že informace obsažené v utajované části správního spisu jsou z hlediska požadavků na přesvědčivost, přesnost a věrohodnost pro účely tohoto správního řízení dostačující.*“ Kasační stížnost proti jeho rozsudku zamítl NSS rozsudkem ze dne 14. 2. 2024, č. j. 2 Azs 359/2023-37. Samotnou důvodností klasifikování Informace jako vyhrazené je nutno se zabývat v řízení o žádosti o výmaz dle § 29 odst. 2 zákona o zpracování osobních údajů, případně v navazujícím soudním řízení o žalobě proti nevyhovění žádosti o výmaz, nikoliv v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

pokračování

[13] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[14] Kasační stížnost není důvodná.

III. a) Skutková a právní východiska

[15] Stěžovatel městskému soudu zejména vytýká, že jeho zásahovou žalobu zúžil pouze na otázku, zda je evidování informací o něm ve dvojici utajovaných spisů v souladu se zákonem, což vedlo jednak k nezodpovězení některých žalobních námitek a jednak k zamítnutí žaloby, neboť v takto zúženém rozsahu by podle městského soudu bylo přiléhavější použít obranu cestou žádosti o výmaz osobních údajů podle zákona o zpracování osobních údajů.

[16] Stěžovatel sám uvádí, že jeho zásahová žaloba byla inspirována tím, že ze správních rozhodnutí, kterými mu nebylo prodlouženo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, se dozvěděl, že státní orgány o něm evidují utajované informace, z nichž plyne existence důvodného nebezpečí, že by mohl při svém pobytu na území závažným způsobem narušit veřejný pořádek. NSS je z jeho dřívějších rozsudků známo, že z prvního odvolacího rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 18. 3. 2021, č. j. MV-199421-10/SO-2020, se stěžovatel tuto informaci dozvěděl v natolik nekonkrétní podobě, že bylo toto rozhodnutí, spolu se zamítavým rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích, zrušeno rozsudkem NSS ze dne 16. 2. 2022, č. j. 6 Azs 352/2021-38. Následně o prodloužení platnosti tohoto povolení znovu rozhodovalo Ministerstvo vnitra a Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců jako odvolací orgán opět zamítla stěžovatelovo odvolání rozhodnutím ze dne 19. 1. 2023, č. j. MV 205572-4/SO-2022, z jehož strany 11 se stěžovatel dozvěděl, že se utajované informace týkají jeho osobního chování, které lze považovat za závažné narušení veřejného pořádku. Jde o dlouhodobou stěžovatelovu činnost, která se v budoucnu může opakovat. Utajované informace mají svůj původ v operativní činnosti Policie ČR. Stěžovatelovo jednání spočívá v činnosti a rozvíjení kontaktů souvisejících s organizovaným kriminálním prostředím a tímto jednáním se může dopouštět závažné a společensky nebezpečné trestné činnosti. Zmíněna byla rovněž jeho kontroverzní podnikatelská činnost související s hospodářskou kriminalitou, přičemž podle jednoho zdroje obeznámeného se stěžovatelovým jednáním mohou jeho aktivity vyústit v nebezpečnou trestnou činnost (NSS vychází z parafráze této pasáže v bodě 22 rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. 6. 2023, č. j. 63 A 5/2023-45, jímž byla zamítnuta žaloba proti tomuto novému rozhodnutí, následná stěžovatelova kasační stížnost byla zamítnuta rozsudkem NSS ze dne 17. 8. 2023, č. j. 2 Azs 229/2023-35). Obdobné informace plynou i ze strany 4 rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 3. 2. 2023, č. j. OAM-14271-20/PP-2022, kterým mu byla zamítnuta žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie (žalobu proti tomuto rozhodnutí následně zamítl opět Krajský soud v Českých Budějovicích výše zmíněným rozsudkem č. j. 51 A 5/2023-92).

[17] Nejvyšší správní soud podotýká, že se v rámci posouzení daného případu seznámil s oběma utajovanými informacemi, vedenými žalovanou pod č. j. V6-20/2020-NCOZ/A a V15-2/2022-NCOZ/A a s právě uvedeným shrnutím se ztotožňuje.

[18] Tohoto obsahu utajovaných informací si tedy byl stěžovatel vědom, když dne 11. 8. 2023 podal nyní posuzovanou zásahovou žalobu. V ní se domáhal deklarace, že činnost žalované, spočívající ve vedení spisů proti němu, je nezákonná, a žalované se proto zakazuje pokračovat ve vedení těchto spisů a přikazuje se jí tuto spisovou dokumentaci skartovat.

[19] Jak připomněl již městský soud, judikatura NSS (viz např. bod 13 rozsudku ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 As 117/2017-46, č. 3631/2017 Sb. NSS) dovodila, že ochrana na základě zásahové žaloby podle § 82 s. ř. s. je důvodná tehdy, pokud jsou kumulativně splněny všechny podmínky stanovené v tomto ustanovení. Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka).

[20] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s východiskem městského soudu, že jediné, čím mohlo vedení utajovaných spisů žalovanou přímo zkracovat stěžovatele na jeho právech, byla skutečnost, že jsou tyto spisy vůbec vedeny a že jsou v nich evidovány stěžovatelovy osobní údaje.

III. b) Působnost žalované k vedení spisů

[21] Co se týče samotné skutečnosti vedení spisů žalovanou, městský soud, poté co se seznámil s obsahem těchto spisů, podrobně rozebral v bodech 45 až 50, že jím žalovaná nepřekročila svou pravomoc a působnost. S tímto závěrem se NSS ztotožňuje.

[22] Podle § 69 odst. 1 zákona o Policii ČR *policista před zahájením úkonů trestního řízení z vlastní iniciativy nebo na základě podnětu jiné osoby anebo orgánu za účelem získání poznatků o trestné činnosti vyhledává, odhaluje, a je-li to třeba, i dokumentuje skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin. V rámci činnosti podle věty první je povinen předcházet trestné činnosti.*

[23] K naplnění této činnosti slouží Policii ČR i oprávnění vymezená v § 79 téhož zákona, který podle svého odst. 1 upravuje *zpracování osobních údajů za účelem předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů, zajišťování bezpečnosti České republiky nebo zajišťování veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, včetně pátrání po osobách a věcech.* Podle jeho odst. 2 *policie může zpracovávat osobní údaje, je-li to nezbytné pro účely uvedené v odstavci 1. Policie může zpracovávat osobní údaje také k ochraně důležitých zájmů subjektu údajů, které souvisí s účely uvedenými v odstavci 1.* Podle odst. 5 platí, že *osobní údaje zpracováváné pro účely uvedené v odstavci 1 nebo 2 může policie zpracovávat v nezbytném rozsahu i pro plnění jiných úkolů policie stanovených zákonem.* Podle odst. 6 písm. a) *policie může pro účely uvedené v odstavci 1 shromažďovat osobní údaje otevřeně i utajeným způsobem nebo pod záminkou jiného účelu nebo jiné činnosti.*

[24] Nejvyšší správní soud se seznámil s obsahem obou utajovaných spisů a stejně jako městský soud neshledal, že by žalovaná jejich vedením překročila rozsah své pravomoci

pokračování

a působnosti. Jak plyne ze shrnutí obsahu těchto spisů, které NSS provedl již výše v bodě [16] tohoto rozsudku, utajované informace se týkají stěžovatelovy činnosti a rozvíjení kontaktů souvisejících s organizovaným kriminálním prostředím a jeho podnikatelské činnosti související s hospodářskou kriminalitou, tedy otázek, které plně spadají do působnosti žalované, přičemž šlo pouze o informace v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů žalované. NSS setrvává na hodnocení obsahu těchto konkrétních spisů, týkajících se stěžovatele, které provedl již v bodě 21 svého rozsudku č. j. 2 Azs 229/2023-35, kde po seznámení s obsahem utajovaných informací jasně konstatoval, že „*utajované informace jsou skutečné, věrohodné a poskytují spolehlivý skutkový základ pro posouzení věci. Utajované informace se shodují s popisem jejich podstaty, který poskytla žalovaná, a vyplývá z nich, že by stěžovatel při svém pobytu mohl na území ČR závažným způsobem narušit veřejný pořádek.*“ Závěry městského soudu v nyní přezkoumávaném rozsudku v otázce nepřekročení pravomoci a působnosti žalované jsou tedy správné.

[25] K námitce vágního posouzení utajovaných informací městským soudem, proti kterému se stěžovatel nemohl dostatečně bránit, NSS připomíná, že si je samozřejmě vědom toho, že stěžovatel nemá možnost namítat konkrétní nezákonnost určitých zjištění, ani jejich nevěrohodnost, neboť obsah utajované informace z logiky věci nezná. Jeho roli proto do určité míry přebírá soud, který musí mít možnost přezkoumat relevanci všech použitých informací. Proto se musí s těmito informacemi také řádně seznámit (rozsudek NSS ze dne 27. 4. 2022, č. j. 2 Azs 17/2022-60, bod 12 a tam odkazovaná judikatura).

III. c) Ochrana proti evidování osobních údajů

[26] K ochraně před zásahem do stěžovatelových práv v podobě evidování jeho osobních údajů je pak skutečně určen jiný prostředek ochrany, a to žádost o výmaz osobních údajů dle § 29 odst. 2 zákona o zpracování osobních údajů: *Správuující orgán na žádost subjektu údajů provede výmaz osobních údajů vztahujících se k jeho osobě, pokud správující orgán porušil zásady zpracování osobních údajů podle § 25 nebo jiného právního předpisu nebo omezení zpracování některých kategorií osobních údajů, nebo pokud má správující orgán povinnost tyto údaje vymazat.*

[27] K tomu, aby subjekt údajů věděl, zda správující orgán zpracovává jeho osobní údaje, slouží § 28 zákona o zpracování osobních údajů. Podle něj *správující orgán na žádost subjektu údajů sdělí, zda zpracovává osobní údaje vztahující se k jeho osobě. Jestliže takové údaje správující orgán zpracovává, předá je subjektu údajů a sdělí mu informace o a) účelu zpracování osobních údajů, b) právních předpisech, na základě kterých tyto údaje převážně zpracovává, c) příjemcích, popřípadě kategoriích příjemců, d) předpokládané době uchování nebo způsobu jejího určení, e) právu požádat o opravu, omezení zpracování nebo výmaz osobních údajů a f) zdroji těchto údajů.*

[28] Městský soud, nemaje zjevně od stěžovatele informace o tom, že využil tohoto postupu, zaslal stěžovateli výzvu ze dne 25. 9. 2023, v níž jej upozornil na to, že pokud by zásah spočíval ve shromažďování a zpracování informací o něm Policií ČR v rámci její operativní činnosti, je dle městského soudu namístě domáhat se ochrany před tímto postupem právě žádostí o výmaz osobních údajů dle § 29 zákona o zpracování osobních údajů a až následně podat žalobu proti sdělení Policie ČR, pokud takové žádosti nevyhoví. Tentýž právní názor zopakoval v bodě 18 svého rozsudku. Stěžovatel nyní k doplnění kasací stížnosti přiložil svou žádost o výmaz osobních údajů datovanou dnem 27. 11. 2023,

kteřou zaslal Policii ČR, policejnímu prezidiu. Její zaslání však nic nemění na správnosti názoru městského soudu, že právě tato žádost, případně následný soudní přezkum rozhodnutí o ní, je prostředkem ochrany těch práv, jejichž ochrany se stěžovatel domáhal zásahovou žalobou.

[29] Je totiž třeba připomenout, že zásahová žaloba tvoří v systému správního soudnictví pouze doplňkový prostředek ochrany veřejných subjektivních práv v té části, v níž nejsou dostatečně ochráněna ani žalobou proti rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., ani žalobou proti nečinnosti dle § 79 s. ř. s. (viz rozsudek NSS ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004-42, č. 720/2005 Sb. NSS).

[30] Ve stěžovatelově případě ochranu proti evidování osobních údajů v utajovaných spisech žalované skutečně poskytovala právě žádost o výmaz osobních údajů dle § 29 zákona o zpracování osobních údajů, neboť jak bude vyloženo níže, kromě evidování osobních údajů nemohou ostatní stěžovatelem zdůrazňované aspekty zasáhnout do jeho veřejných subjektivních práv chráněných ve správním soudnictví způsobem, který by bylo možno ochránit zásahovou žalobou.

III. d) Ostatní námitky a shrnutí

[31] Kromě samotného evidování osobních údajů je jediným zásahem do stěžovatelových práv skutečnost, že jsou tyto utajované informace používány ve správních řízeních, ve stěžovatelově případě konkrétně v řízeních ve věcech jeho pobytu na území ČR. Proti použití v těchto řízeních se však může samostatně bránit v řízení o přezkumu výsledných rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, respektive Ministerstva vnitra, což ostatně činí, jak je vidět z výše zmíněných rozsudků NSS č. j. 6 Azs 352/2021-38, č. j. 2 Azs 229/2023-35 a č. j. 2 Azs 359/2023-37.

[32] Ostatní kritika, kterou stěžovatel směřuje proti vedení oněch utajovaných spisů žalovanou, se netýká přímého zkrácení na jeho veřejných subjektivních právech, jak požadují první dvě podmínky vyhovění zásahové žalobě ve smyslu výše citovaného rozsudku č. j. 4 As 117/2017-46. Nelze tedy stěžovateli přitakat, že městský soud pochybil, když tyto další kritické poznámky samostatně neposoudil a zúžil rozsah jeho žaloby, v důsledku čehož se nevypořádal s některými jeho žalobními námitkami a založil nepřezkoumatelnost svého rozsudku.

[33] Toto nevypořádání žalobních bodů v důsledku zúžení spatřoval stěžovatel v následujících bodech. Zaprvé v otázkách zákonnosti činnosti žalované s ohledem na princip enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí, konkrétně v údajném nezkoumání naplnění aplikovatelných zásad a povinností kladených na činnost Policie ČR a na přiměřenost jejího postupu a dodržení zákonné povinnosti zpracování informací jen v nezbytném rozsahu. K tomu lze odkázat na odůvodnění zákonnosti samotného vedení obou utajovaných spisů z hlediska rozsahu pravomoci a působnosti žalované v bodech [21] až [24] nynějšího rozsudku.

[34] K dále namítané otázce naplnění zásad trestního práva procesního, tedy k tomu, že žalovaná mluví o stěžovatelově činnosti trestněprávního charakteru, ale po dobu více než čtyř let proti němu nebylo zahájeno trestní řízení, je třeba připomenout, že do působnosti správních soudů vůbec nespadá otázka, zda mělo či nemělo být proti konkrétní osobě

pokračování

zahájeno trestní stíhání. Jak NSS uvedl již v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Aps 2/2004-69, č. 623/2005 Sb. NSS, nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. nemůže být úkon policejního orgánu při výkonu působnosti orgánu činného v trestním řízení, což je jistě i zahájení trestního stíhání konkrétní osoby.

[35] Co se konečně týče tvrzeného možného protiprávního jednání konkrétních úředních osob, které dané spisy vedou a informace ze zájmového prostředí do nich zanášejí, a možného zneužití činnosti žalované třetí osobou pro diskreditaci stěžovatele, tato námitka je čistě spekulativní, stěžovatel ji ani v žalobě nijak nekonkretizoval, takže městský soud se s ní neměl fakticky jak vypořádat. Její nevypořádání tedy nemůže zakládat nepřezkoumatelnost jeho rozsudku.

[36] Lze tedy shrnout, že městský soud správně uvážil, že vedením dvojice utajovaných spisů žalovaná nepřekročila hranice své pravomoci a působnosti a že existence a vedení dvojice utajovaných spisů žalované zasahuje přímo do stěžovatelových práv jedině tím způsobem, proti němuž se lze bránit žádostí o výmaz osobních údajů dle § 29 odst. 2 zákona o zpracování osobních údajů, případně následným soudním přezkumem rozhodnutí o této žádosti. Nepřímo do nich zasahuje tím, že jsou údaje zde obsažené využívány v jiných správních řízeních, proti čemuž se lze bránit žalobami proti rozhodnutím vydaným v těchto řízeních, což stěžovatel také činí. Ve zbytku pak stěžovatelova kritika směřuje do oblastí, v nichž nejde o obranu proti přímému zásahu do jeho veřejných subjektivních práv, takže ochrana ve formě zásahové žaloby zde není přílehavá.

[37] Je také možné, že se stěžovatel chce pomocí zásahové žaloby domoci zjištění toho, jaké konkrétní informace o něm žalovaná ví a eviduje je v oné dvojici utajovaných spisů, aby s nimi mohl následně polemizovat, nebo jim jinak přizpůsobit svou činnost. K dosažení tohoto cíle, který by popíral samotný smysl utajování těchto informací, však řízení o zásahové žalobě sloužit nemůže a nemá.

IV. Závěr a náklady řízení

[38] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek městského soudu není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[39] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení žádné náklady nevznikly, proto jí soud jejich náhradu nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2024

JUDr. Pavel Molek
předseda senátu

